

Hà Nội siết an toàn thực phẩm cho 10 triệu dân

13:53 14/04/2026

Hàng trăm điểm giết mổ nhỏ lẻ len lỏi trong khu dân cư đang trở thành “điểm nghẽn” lớn về an toàn thực phẩm và môi trường tại Hà Nội. Với loạt kế hoạch chiến lược ban hành từ đầu năm 2026, Thủ đô đang tăng tốc xây dựng hệ thống giết mổ tập trung hiện đại, hướng tới chấm dứt tình trạng manh mún, bảo đảm mỗi bữa ăn đều an toàn, truy xuất được nguồn gốc.

Phía sau mỗi bữa ăn của hàng triệu gia đình Thủ đô là áp lực ngày càng lớn về bảo đảm an toàn thực phẩm. Trong bối cảnh đó, Hà Nội đang đứng trước bước ngoặt quan trọng khi hàng loạt chính sách và quy hoạch mới được triển khai nhằm “làm lại” toàn bộ hệ thống giết mổ.

Theo Sở Nông nghiệp và Môi trường Hà Nội, toàn thành phố hiện có tới 664 cơ sở giết mổ, song tỷ lệ kiểm soát mới đạt khoảng 65% sản lượng tiêu thụ. Điều này đồng nghĩa vẫn còn một lượng lớn thực phẩm lưu thông trên thị trường chưa được kiểm soát chặt chẽ, tiềm ẩn nhiều rủi ro.



Ảnh minh họa

Đáng chú ý, phần lớn các cơ sở giết mổ nhỏ lẻ vẫn tồn tại xen kẽ trong khu dân cư. Nhiều điểm hoạt động không đủ điều kiện, thiếu kiểm soát thú y, không đáp ứng tiêu chuẩn vệ sinh, làm gia tăng nguy cơ lây lan dịch bệnh và ô nhiễm môi trường.

Thực tế tại các địa phương cho thấy bức tranh không mấy khả quan. Ở xã Phúc Sơn, hàng chục cơ sở giết mổ nhỏ lẻ hoạt động ngay trong khu dân cư, hệ thống xử lý chất thải gần như không đạt chuẩn. Chất thải chủ yếu xử lý thủ công, ảnh hưởng trực tiếp đến môi trường sống.

Tại xã Đại Xuyên, dù có nhiều cơ sở giết mổ cố định, nhưng vẫn tồn tại không ít điểm chưa được kiểm soát, cùng hàng chục hộ giết mổ thời vụ xả thải chung với hệ thống nước sinh hoạt. Tình trạng tương tự cũng diễn ra ở Hát Môn, Bất Bạt, nơi các điểm giết mổ nhỏ lẻ phân tán, thiếu hồ sơ nguồn gốc và gần như nằm ngoài tầm kiểm soát.

Nguyên nhân không chỉ đến từ hạn chế trong quản lý mà còn bắt nguồn từ tập quán sản xuất lâu đời, tâm lý ngại thay đổi của người dân và thói quen tiêu dùng dễ dãi. Bên cạnh đó, việc đầu tư các khu giết mổ tập trung đòi hỏi chi phí lớn, thời gian thu hồi vốn dài, khiến quá trình triển khai gặp nhiều khó khăn.

Trước những “điểm nghẽn” này, Hà Nội đã ban hành hàng loạt kế hoạch nhằm siết chặt quản lý và tái cấu trúc ngành. Định hướng xuyên suốt là không xóa bỏ đột ngột các cơ sở nhỏ lẻ, mà thực hiện chuyển đổi có lộ trình, bảo đảm ổn định sinh kế cho người dân.



Dây chuyền giết mổ gia súc của Chi nhánh Công ty cổ phần Chăn nuôi Việt Nam - Nhà máy chế biến thịt Hà Nội (Khu công nghiệp Phú Nghĩa, xã Phú Nghĩa) bảo đảm vệ sinh an toàn thực phẩm. Ảnh: Báo Hà Nội Mới

Trọng tâm của chiến lược là phát triển hệ thống giết mổ tập trung hiện đại. Theo quy hoạch, Hà Nội sẽ xây dựng khoảng 25 cơ sở quy mô lớn, đóng vai trò “xương sống” cho chuỗi cung ứng thực phẩm an toàn.

Một số dự án trọng điểm đang được kỳ vọng tạo đột phá như khu liên hợp giết mổ tại Đại Xuyên, Đa Phúc hay mô hình tại Đồng Xế (Phúc Sơn). Trong đó, dự án tại Phúc Sơn với diện tích 2,5ha có công suất hơn 1.500 con lợn và 150.000 gia cầm mỗi ngày, đủ sức đáp ứng nhu cầu khu vực phía Tây.

Tại Đại Xuyên, khu giết mổ quy mô hơn 4,4ha được định hướng trở thành trung tâm xử lý gia súc lớn cho khu vực phía Nam, góp phần giảm tải cho các cơ sở nhỏ lẻ đang tồn tại.

Song song với quy hoạch dài hạn, thành phố cũng triển khai giải pháp “đệm” khi cho phép 70-80 cơ sở giết mổ tập trung tạm thời hoạt động. Mô hình này giúp tiếp nhận các hộ nhỏ lẻ, từng bước chuyển đổi sang phương thức giết mổ công nghiệp, đồng thời giảm áp lực môi trường.

Thực tế cho thấy, một số địa phương đã triển khai hiệu quả mô hình này khi tiếp nhận hàng chục hộ giết mổ nhỏ lẻ vào khu tập trung, giúp công tác quản lý dễ dàng hơn và hạn chế ô nhiễm.

Không chỉ giải bài toán thực phẩm, việc quy hoạch lại hệ thống giết mổ còn là một phần trong chiến lược phát triển nông nghiệp xanh, bền vững của Hà Nội. Khi các cơ sở hiện đại đi vào hoạt động, thành phố sẽ kiểm soát tốt hơn chất lượng thực phẩm, đồng thời bảo vệ môi trường và nguồn nước.

Tuy nhiên, để đạt mục tiêu, yếu tố then chốt vẫn nằm ở sự đồng thuận của người dân và sự vào cuộc quyết liệt của chính quyền các cấp. Từ thay đổi thói quen tiêu dùng, ưu tiên thực phẩm có nguồn gốc rõ ràng, đến việc xử lý nghiêm các vi phạm giết mổ trái phép.

Với lộ trình rõ ràng và quyết tâm cao, Hà Nội đang tiến gần hơn tới mục tiêu xây dựng chuỗi cung ứng thực phẩm an toàn, minh bạch. Trong tương lai, mỗi sản phẩm thịt đến tay người dân không chỉ bảo đảm vệ sinh mà còn có thể truy xuất nguồn gốc, được kiểm soát trong các dây chuyền hiện đại – nền tảng của một đô thị văn minh và phát triển bền vững.

Phương Thảo (t/h)